

Stadsbyggnadsförvaltningen

Datum:
2022-08-09Diarienummer:
PBN 2019-000621Handläggare:
Emil Lindström

Undersökning

Detaljplan för Fullerö skolområde

Undersökning – risk för betydande miljöpåverkan

När en kommun upprättar eller ändrar en detaljplan ska kommunen bedöma om detaljplanens genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Detta kallas i miljöbalkens sjätte kapitel för undersökning (MB 1998:808, 2017:955). Undersökning är upprättad enligt miljöbedömningsförordningen (2017:966) och identifierar omständigheter som talar för eller emot en betydande miljöpåverkan enligt 5§.

Samråd med berörda kommunala förvaltningar och bolag har skett vid startmöte 14 oktober 2020.

Bakgrund

Byggherren Urbanica AB önskar i en planläggning få prövat en grundskola med cirka 350 skolplatser och en förskola med åtta avdelningar på fastigheten Fullerö 21:66. Planläggningen innefattar även flerbostadshus i fyra våningar med sammanlagt 100 bostäder samt cirka 50 radhus. I en mindre del av planområdet planeras också för en byggnad med samhällsnyttig verksamhet, exempelvis för vård, idrott eller samlingslokal.

Planområdet är omgivet av planlagd mark där det i öster gränsar till området Fullerö bostäder med bebyggelse om två till fyra våningar. Väster om planområdet är det planlagt för ett verksamhetsområde. Det föreslagna planområdet är obebyggt och består av skogsmark som till viss del är avverkad. I planområdets omgivning finns ett antal gårdar samt nyare bebyggelse utspritt i landskapet.

Översiktsplan 2016 och Fördjupad översiktsplan för Storvreta

I kommunens översiktsplan från 2016 är Storvretaområdet utpekad som en prioriterad tätort. En prioriterad tätort ska bland annat utvecklas som ett inbjudande lokalsamhälle och erbjuda en variation av bostäder och ha korta avstånd inom orten.

Planförslaget är inte förenligt med översiktsplanen i och med att det avviker från den fördjupade översiktsplanen för Storrötas intentioner avseende markanvändningen. Avvikelsen bedöms som mindre då det föreslagna planområdet direkt gränsar till mark som i den fördjupade översiktsplanen är utpekad för bostadsbebyggelse och att behovet av fler skolplatser i Storröta är angeläget i och med tätortens utveckling.

Genomförandeplan Storröta

Till den fördjupade översiktsplanen för Storröta finns en genomförandeplan som antogs av kommunstyrelsen i juni 2018. Genomförandeplanen kom till för att utvecklingen av Storröta och Fullerö gått snabbare än förväntat och att vissa kapacitetsfrågor aktualiserats i och med det. Det gäller främst kapacitet i reningsverket som enligt uppgifter ska kunna klara upp till 2 000 nya bostäder i området.

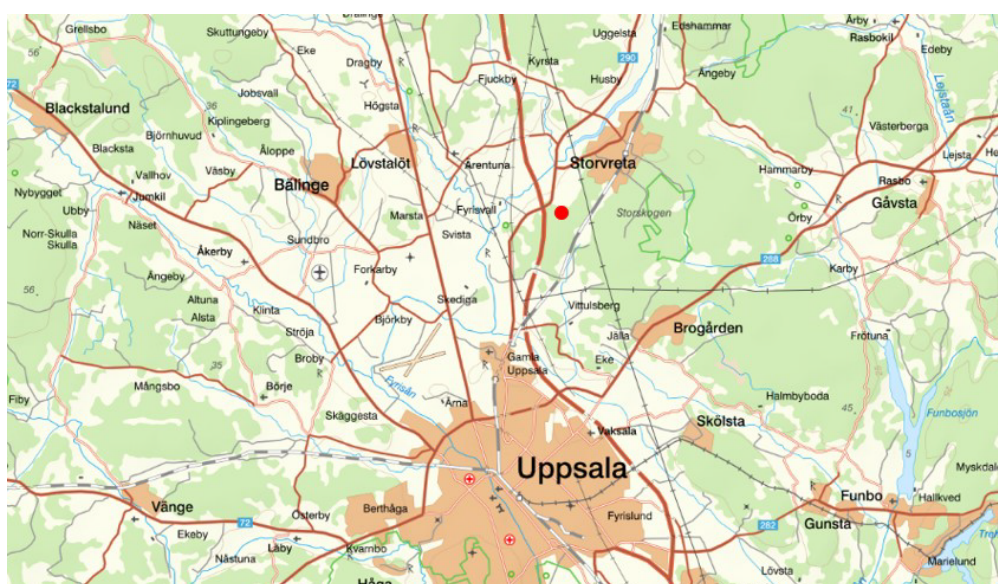

Bild 1 Orienteringskarta som visar planområdets läge med en röd punkt.

Gällande detaljplaner

Majoriteten av det föreslagna planområdet är inte tidigare planlagt. För en mindre yta i planområdets östra del gäller detaljplanen för Sydöstra Fullerö (2015). Där gäller markanvändningen för huvudgata.

Det aktuella planområdet är omgivet av planlagd mark. På östra sidan är marken planlagd bland annat för bostäder i 2 till 4 våningar genom detaljplanen för Fullerö bostäder (2015). I fyrvåningsbebyggelsen som är placerad mot Meteorvägen får det förekomma handel och kontor i bottenvåningen. Norr om planområdet är marken planlagd för trafikantservice.

Väster om planområdet finns Detaljplan för del av Fullerö 21:66 och 21:57 (2021). Planen medger verksamheter, industri, kontor samt mindre delar för idrottsanläggning och handel. Den innefattar också en lokalgata som delar upp planområdet för Fullerö skolområde, se bild nedan.

Bild 2 Gällande detaljplaner i området. Förslaget planområde för Fullerö skolområde är markerat i rött.

Planen, miljöbedömningsförordningen 5§ 1, a-d

I vilken utsträckning anger/har planen

- förutsättningar för verksamheter eller åtgärder?

Planen gränsar till ett verksamhetsområde under utveckling. Detaljplanen syftar till att planlägga för skola och bostäder vilket ger goda förutsättningar att förse det framtida intilliggande verksamhetsområdet med arbetskraft.

- betydelse för andra planers miljöeffekter?

I planprocessen för det intilliggande verksamhetsområdet har länsstyrelsen bland annat yttrat sig angående påverkan på riksintresset för kulturmiljövården. I sitt granskningsyttrande menar de att verksamhetsområdets negativa påverkan har minskat utrymmet för ytterligare åtgärder i området. Ett genomförande av detaljplan för Fullerö skolområde skulle minska utrymmet ytterligare för det fortsatta genomförandet av den fördjupade översiktsplanen för Storvreta.

- betydelse för hållbar utveckling?

Fullerö bostäder är ett område som utvecklats under flera år. Att möjliggöra för en grundskola och en förskola är viktigt för området och ger en närhet till skolgång för de barn som bor i området. Att skolbarn kan ta sig till skolan till fots eller med cykel är positivt, särskilt om det ersätter transport med bil.

- betydelse för möjligheter att följa miljölagstiftningen?

Detaljplanen innebär inga hinder för att miljölagstiftningen ska kunna följas.

Platsen, miljöbedömningsförordningen 5§ 2,8,9

Har platsen erkänd skyddsstatus?

Planområdet ligger inom vattenskyddsområdets yttre zon. Nordväst om planområdet ligger ett riksintresse för kulturmiljövården, Gamla Uppsala samt Fyrisån och Björklingeåns dalgångar. Värdet utgörs framför allt av det storskaliga och öppna landskapet samt fornlämningsmiljöer med lång kontinuitet. Sedan

motiveringen till riksintresset gjordes har området i planens närhet genomgått större förändringar så som anläggandet av motorvägen E4.

En mindre del av planområdet ligger inom influensområde för Försvarsmakten. Influensområdet utgörs av Uppsala övningsflygplats vid Ärna, cirka 6 kilometer sydväst om planområdet. Flygplatsen klassas som riksintresse. Inom influensområdet kan olämpligt lokaliserad störningskänslig bebyggelse på sikt innebära begränsningar av flygverksamheten.

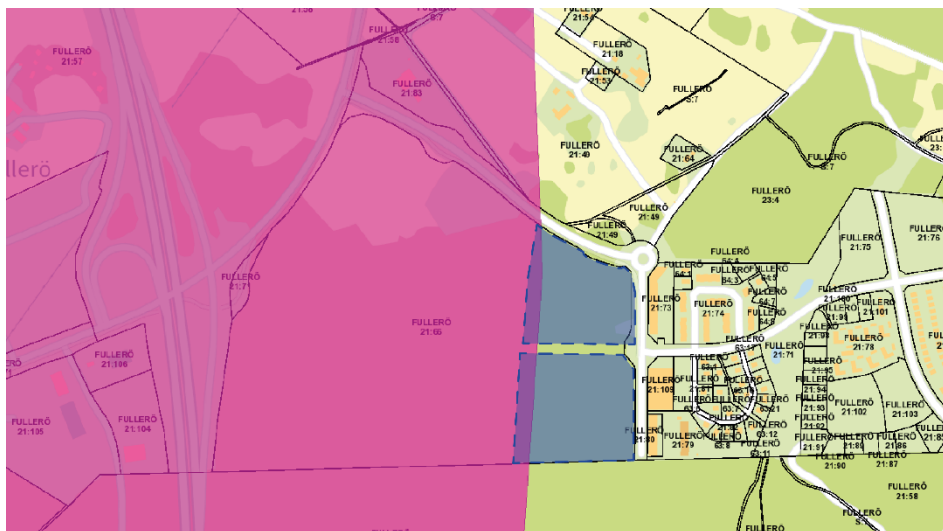

Bild 3 Influensoområdets utbredning visas i rosa. Planområdesgränsen markerat i blått.

Tidigt i planprocessen har dialog förts med Försvarsmakten angående influensområdets gränser och påverkan. Försvarsmakten har tagit fram nytt bullerunderlag som visar att bullerlinjen för L_{max} 80 dBA från flygplanstypen JAS går längre västerut än påverkansområdets gräns. Med det nya bullerunderlaget går gränsen utanför planområdet Fullerö skolområde, och markanvändningen för grundskola, förskola och bostäder kan prövas. I det fortsatta planarbetet ska alla plan- och lovärenden inom influensområdet remitteras till Försvarsmakten.

Finns kända miljöproblem på platsen?

Inom eller i närheten av planområdet finns inga kända föroreningar.

Är platsen redan påverkad eller sårbar av något skäl?

I och med det intilliggande verksamhetsområdets negativa påverkan på riksintresset för kulturmiljövården är platsen sårbar för hur och i vilken grad exploatering möjliggörs i planarbetet.

Fullerö är en fornminnestät trakt, i omgivningen finns bland annat gravfält och boplatsslämningar från brons- och järnåldern, medeltida kyrkor och gods samt äldre bymiljöer. Sedan detaljplanen för del av Fullerö 21:66 och 21:57 fick laga kraft 15 oktober 2021 har en arkeologisk förundersökning av fornlämningar gjorts. Förundersökningen har även innefattat planområdet för Fullerö skolområde. Den arkeologiska förundersökningen har visat att fornlämningsområdet som är registrerat i fornlämningsregistret nu är begränsat till planområdet för del av Fullerö 21:66 och 21:57. Således finns inga fornlämningar kvar inom planen för Fullerö skolområde.

I planområdet finns sänkor som kan medföra översvämningsrisk vid kraftiga regn. Lågpunkter ligger centralt i det föreslagna planområdet och har utretts i en dagvattenutredning. Utredningen föreslår att färdigt golv ska ligga högre än ytor utanför och att gårdar ska luta bort från byggnader och istället luta mot skyfallsvägar.

Planområdet är inte lokaliserat i ett område med överskridna miljö kvalitetsnormer eller känslighetsområde för grundvatten.

Påverkan, miljöbedömningsförordningen 5§ 3,4,5,6

Befolkning och människors hälsa

Den planerade bebyggelsen ska utformas så att bullerförordningen följs. En bullerutredning har tagits fram för att säkerställa att kraven på en god boende- och skolmiljö kan åstadkommas avseende buller från både vägtrafik, luftfart och verksamheter i närområdet.

Planförslaget medför en ökning av barn och personal till området och det är därför viktigt att det går att angöra skolan till fots eller med cykel på ett säkert sätt. Trafikmiljön och transporter kring skolverksamheterna bör ses över i det kommande planarbetet.

Djur- eller växtarter, Biologisk mångfald

Planområdet består av delvis avverkad skog. Den skog som står kvar har i Skogsstyrelsens databaser inte pekats ut som skyddsvärd. Inom planområdet har fågelfynd registrerats i Artportalen. Med detaljplanen för Fullerö skolområde exploateras marken med bland annat skolverksamhet och bostäder. Dessa medför miljöer i form av trädgårdar och uppvuxna skolgårdar där häckning för fågelarter kan ske.

Mark, jord, vatten

Planförslaget innebär att marken kommer att hårdgöras och ny bebyggelse kommer att uppföras vilket kommer att generera större mängder dagvatten jämfört med nuläget. Enligt dagvattenutredningen som har tagits fram i planarbetet krävs en total fördröjningsvolym på 230 kubikmeter inom området för nya skolan och 125 kubikmeter inom området för nya bostäder för att klara kommunens åtgärdsnivå på 20 millimeter rening och fördröjning inom planområdet. Om höjdsättningen följer principen att marken lutar bort från byggnader och att låglinjer skapas bort från bebyggelse mot platser som tillåts översvämmas tillfälligt bedöms ingen översvämningsrisk finnas, enligt dagvattenutredningen, i planerad situation. Risk för översvämnning behöver studeras i kommande planarbete.

Luft

Detaljplanens genomförande medför en trafikökning inom området. Gaturummet kommer däremot fortsatt att vara öppet och därför bedöms eventuella förändringar av luftkvaliteten vara mycket begränsade och miljömål och miljö kvalitetsnormer bedöms uppnås även efter detaljplanens genomförande.

Klimat

Ett genomförande av detaljplanen medför ingen betydande miljöpåverkan på klimatet. För boende i Fullerö ökar närheten till skolverksamhet men också möjligheten att nå en samhällsnyttig lokal/verksamhet till fots eller med cykel. Det är positivt för klimatet då det kan medföra färre resor med bil till och från den typen av verksamheter.

Landskapsbild

Ett genomförande av detaljplanen kommer att påverka landskapsbilden som idag består av skogsmark och delar av bevarad skog. Planförslaget innebär att bostadsområdet i 2 till 4 våningar som har uppförts öster om Meteorvägen förlängs västerut. Inom planområdet föreslås en lägre bebyggelse i den norra delen i form av skola, förskola och idrottshall och en högre bebyggelse med två flerbostadshus och tillhörande bostadsgård. Väster om flerbostadshusen planeras också för radhus.

Det är viktigt att förslaget kopplas ihop med området öster om Meteorvägen för att skapa en naturlig förlängning västerut.

Kulturmiljö

Kulturmiljön kan påverkas som en konsekvens av planens genomförande. Det är därför viktigt att påverkan på kulturmiljö belyses särskilt i kommande planarbete. En översiktlig arkeologisk undersökning som tydliggör vilka platser som kan vara möjliga att bebygga bör tas fram.

Hushållning med mark och vatten

Inom planområdets södra del föreslås en högre bebyggelse mot Meteorvägen som innebär en yteffektiv användning av marken. Utformningen och placeringen av bostadsparkeringen bör ses över för en mer yteffektiv markanvändning inom det södra området. I det norra föreslås en lägre bebyggelse som medför ytor för lek och utevistelse.

Risker för människors hälsa eller för miljön miljöbedömningsförordningen 5§ 7

Detaljplanens genomförande bedöms inte innebära några risker för människors hälsa eller för miljön.

Bedömning

Detaljplanens genomförande innebär att ny bebyggelse kommer att uppföras på tidigare oexploaterad mark. Detaljplanen kan innebära en viss påverkan på kulturmiljön men planen ska utformas så att riksintresset inte påverkas negativt. Genom en hållbar dagvattenhantering ska detaljplanen inte påverka miljö, hälsa eller naturvärden.

Stadsbyggnadsförvaltningen bedömer att ett genomförande av Detaljplan för Fullerö skolområde inte kan antas medföra risk för betydande miljöpåverkan. En miljökonsekvensbeskrivning enligt miljöbalken 6 kapitel 11§ behöver därför inte upprättas.

Plan- och byggnadsnämnden